

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ กระบวนการถ่ายทอดความรู้หัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือ
ของชุมชนบ้านคอนหลวง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวประภัสสร แสนไชย

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านหัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือของชุมชน และปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านหัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือ ผู้วิจัยได้เลือกบ้านคอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเป็นแบบเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ การจดบันทึกปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ข้อมูลได้ถูกตรวจสอบความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ นำเสนอโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านหัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือ แต่เดิมเป็นการถ่ายทอดการเรียนรู้ตั้งแต่เด็กผ่านการเป็นลูกมือ การสังเกตและการทดลองทำด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ภายในครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม ในลักษณะผ่านการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จุดประสงค์ของการทอผ้าเพื่อใช้ภายในครอบครัวและเพื่อการแลกเปลี่ยนสิ่งของเท่านั้น ต่อมาเมื่อมีการผลิตเพื่อการค้าจึงเกิดการรวมกลุ่มการทอผ้าภายในชุมชน และมีการถ่ายทอดความรู้ด้านการทอผ้าฝ้ายระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านหัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือ ในปัจจุบันนั้น ประกอบด้วยทุนทางสังคมเกี่ยวกับความรู้ในด้านการทอผ้า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้มาจากบรรพบุรุษ ต่อมาเมื่อมีการผลิตเพื่อจำหน่าย จึงมีการรวมกลุ่มกัน และมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างสมาชิกกลุ่ม ความต้องการของตลาดทำให้เกิดช่องทาง

หารายได้การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ด้านการตลาดและการใช้เทคโนโลยี
การผลิตที่ทันสมัยทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือสามารถเป็นที่นิยมของตลาดได้อีก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

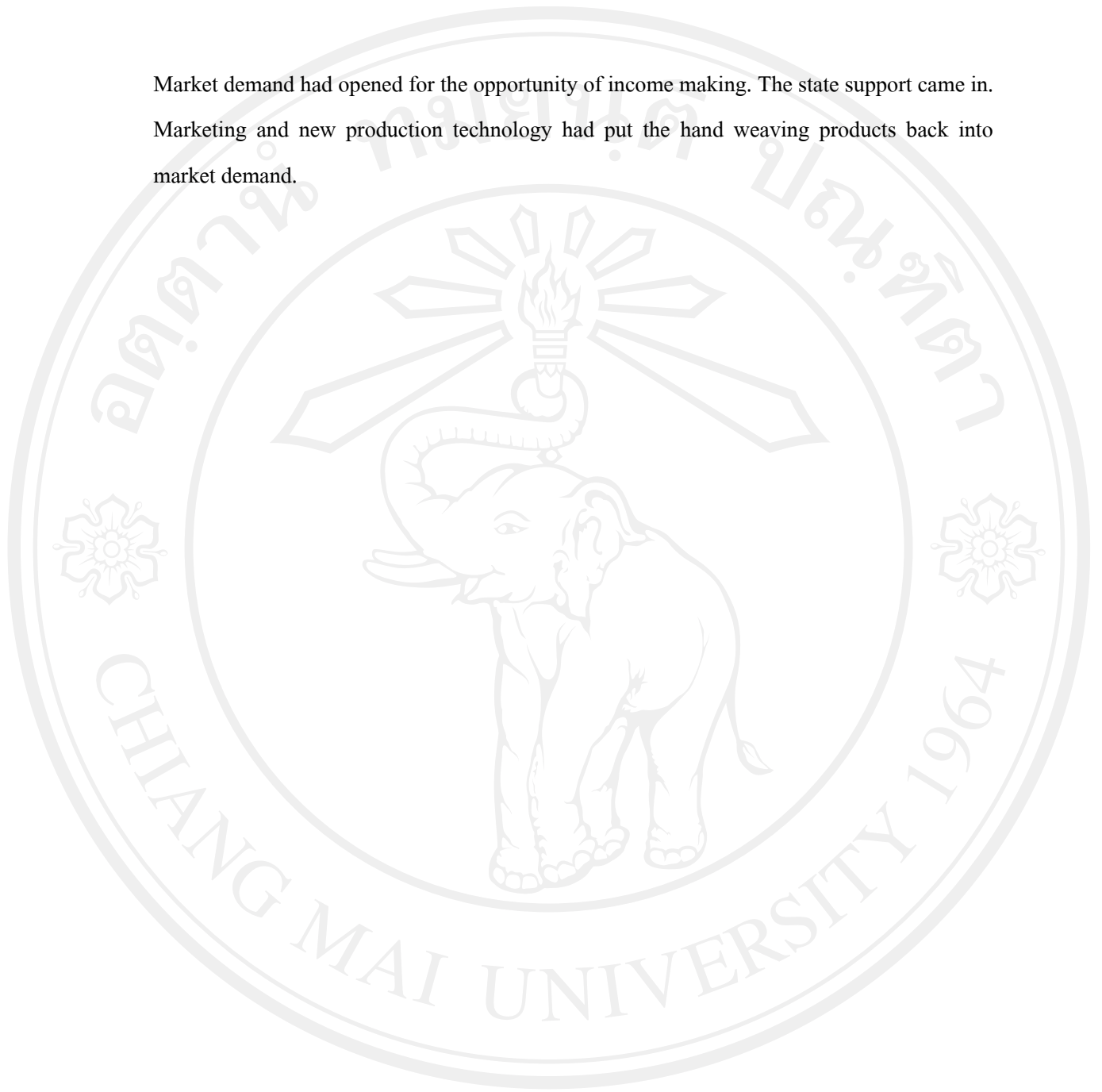
Thesis Title	Knowledge Transferring Process of Weaving Work of Ban Don Luang, Lamphun Province
Author	Miss. Prapatsorn Seanchai
Degree	Master of Education (Nonformal Education)
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Phasina Tangchuang

ABSTRACT

This research was to study the process of transferring knowledge on weaving work of the community and the factors affecting the transferring process. The researcher chose Ban Don Luang, Mae Raeng Sub-district, Lamphun Province, as the site for the information collection. The research employed qualitative approach in which the researcher collected the information herself through observation, interview, noting of the occurring events, focus group discussion, and the participatory community analyzing process. The collected information was checked out for the validity, classified, and presented in form of analytical description along the conceptual framework set for the study. The findings are as follows:

Traditionally, the transfer of knowledge on hand-weaving was done since the target person was a child who was involved into the process as an assistant who observed and tried by him/herself. The learning occurred formally and informally within the family from one generation to the other. The goal of weaving was to produce cloth for domestic use and for social exchange. Later when weaving was aimed at trading, there was some group forming in which members could transfer knowledge on hand-weaving among themselves. The factors affecting the transferring process at the present included social capital on the knowledge which was the wisdom transmitted from the ancestors. Later when weaving was aimed at selling, groups were formed and knowledge was exchanged among the group members.

Market demand had opened for the opportunity of income making. The state support came in. Marketing and new production technology had put the hand weaving products back into market demand.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved